

S A D R Ž A J

	Strana
1. SVRHA I CILJ	3
2. PODRUČJE PRIMJENE	3
3. DEFINICIJE I SKRAĆENICE.....	3
4. TOK POSTUPKA	3
4.1. Certifikat o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje	3
4.2. Održavanje certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje.....	3
4.3. Suspenzija i opoziv certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje	4
4.4. Nadzor certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje.....	4
4.5. Označavanje građevinskih proizvoda znakom usklađenosti	4
4.6. Arhiviranje zapisa o kvalitetu.....	5
5. REFERENTNI DOKUMENTI	5
6. OBR KOJI SU SASTAVNI DIO OP	5

1. SVRHA I CILJ

Ova procedura propisuje postupak i odgovornosti pri održavanju, opozivu, suspenziji i nadzoru certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje koje je izdalo Tijelo za certificiranje građevinskih proizvoda Instituta GIT d.o.o. Tuzla.

2. PODRUČJE PRIMJENE

Procedura se primjenjuje u Tijelu za certificiranje i odnosi se na certifikate o usklađenosti koje je izdalo Tijelo za certificiranje, a za koje je akreditirano od strane Instituta za akreditaciju Bosne i Hercegovine i ovlašteno od Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

3. DEFINICIJE I SKRAĆENICE

akreditacija - zvanično priznanje osposobljenosti laboratorije za obavljanje određenih ispitivanja

akreditirana laboratorija - laboratorija kojoj je dodijeljena akreditacija

certifikat o usklađenosti - potvrda ili dokument kojim Tijelo za certificiranje potvrđuje da je građevinski proizvod usklađen sa tehničkom specifikacijom za taj proizvod

certifikat o fabričkoj kontroli proizvodnje - potvrda o usklađenosti fabričke kontrole proizvodnje građevinskog proizvoda sa uslovima za fabričku kontrolu proizvodnje određenim tehničkom specifikacijom za taj proizvod

Institut GIT - Institut za građevinarstvo, građevinske materijale i nemetale d.o.o. Tuzla

OBR - obrazac

TC - Tijelo za certificiranje građevinskih proizvoda Instituta GIT

OP - procedura

organ za akreditiranje - organ koji vodi i upravlja sistemom akreditiranja koji dodjeljuje akreditaciju Tijelu za certificiranje Instituta GIT

SQ - sistem kvaliteta

PQ - poslovnik kvaliteta

RU - radno uputstvo

4. TOK POSTUPKA

Tijelo za certificiranje Instituta GIT vrši certificiranje onih proizvoda za koje je akreditirano od strane Instituta za akreditaciju BiH i ovlašteno od Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

4.1. Certifikat o usklađenosti i certifikat o fabričkoj kontroli proizvodnje

Nakon što se u potpunosti provede procedura OP 7.1-01 - Postupak certificiranja i OP za ocjenjivanje usklađenosti građevinskih materijala:

- OP 7.1-02 - Procedura za ocjenu usklađenosti cementa po EN normama
- OP 7.1-03 - Procedura za ocjenu usklađenosti opeke po EN normama
- OP 7.1-04 - Procedura za ocjenu usklađenosti betonskih blokova po EN normama
- OP 7.1-05 - Procedura za ocjenu usklađenosti porastog betona po EN normama
- OP 7.1-06 - Procedura za ocjenu usklađenosti proizvoda od mineralne vune za toplotnu izolaciju građevina
- OP 7.1-07 - Procedura za ocjenu usklađenosti proizvoda od ekspaniranog polistirena za toplotnu izolaciju građevina
- OP 7.1-08 - Procedura za ocjenu usklađenosti agregata po EN normama
- OP 7.1-09 - Procedura za ocjenu usklađenosti vetona u skladu sa 206-1
- OP 7.1-10 - Procedura za ocjenu usklađenosti maltera

rukovodilac Tijela za certificiranje donosi odluku o izdavanju certifikata o usklađenosti ili certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje u skladu sa:

1. Naredbom o obaveznom atestiranju cementa ("Službeni list SFRJ" broj 34/85 i 67/86)
2. Certificiranje kamenog agregata za beton i asfalt prema Naredbi o obaveznom atestiranju frakcionisanog kamenog agregata za beton i asfalt („Službeni list SFRJ“ br. 41/87)
3. Certificiranje crepova od gline prema Pravilniku o obaveznom atestiranju crepova od gline („Službeni list SFRJ“ br. 24/90)
4. Certificiranje fasadnih opeka i blokova od gline prema Pravilniku o obaveznom atestiranju fasadnih opeka i blokova od gline („Službeni list SFRJ“ br. 24/90)
5. Pravilnik o tehničkim propisima za građevinske proizvode koji se ugrađuju u zidane konstrukcije „Službene novine FBiH br. 86/08“,
6. Pravilnik o tehničkim propisima za građevinske proizvode koji se ugrađuju u betonske konstrukcije „Službene novine FBiH br. 86/08“, i Pravilnik o tehničkim svojstvima za cimente koji se ugrađuju u betonske konstrukcije, „Službene novine FBiH br. 38/08“,
7. Zakon o građevinskim proizvodima „Službene novine FBiH br. 78/09“

8. Pripadajućim standardima za građevinske materijale: betonski blokovi, porobeton, opeka, polistiren i kamena i staklena vuna
9. Pravilnik o tehničkim propisima za građevinske proizvode koji se ugrađuju u zidane konstrukcije (Prilog C - MALTER) „Službene novine FBiH br. 86/08“,
10. Pravilnik o tehničkim propisima za građevinske proizvode koji se ugrađuju u beetonke konstrukcije (Prilog A- BETON) „Službene novine FBiH br. 86/08“,
11. Pravilnik o tehničkim propisima za građevinske proizvode koji se ugrađuju u beetonke konstrukcije (Prilog D - AGREGAT) „Službene novine FBiH br. 86/08“,
12. Pripadajućim standardima za građevinske materijale: cement, EPS, mineralna vuna, malteri, beton, i agregat za beton i asfalt

4.2. Održavanje certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje

Nosilac dokumenta o usklađenosti (proizvođač, uvoznik, distributer ili zastupnik) mora stalno provjeravati da li se poštuju svi zahtjevi standarda za ocjenu usklađenosti, zakona i pravilnika koji se odnose na njihov građevinski proizvod.

Nosilac dokumenta o usklađenosti mora obavijestiti TC o svim promjenama u sistemu upravljanja, promjenama u proizvodnji u organizaciji, vlasništvu, novim proizvodima i uslugama, mogućim promjenama mjesta proizvodnje ili sirovinama za proizvodnju.

Nasuprot tome, rukovodilac TC obavještava klijente o izmjenama u zahtjevima certifikacije koji nastaju na osnovu novih izdanja standarda i/ili eventualnih promjena u zakonskoj regulativi. Nova izdanja standarda Tijelo za certificiranje usvaja nakon što Institut za akreditaciju – BATA ocijeni da je osoblje upoznato sa novim standardom i kompetentno za primjenu novih izdanja. Verifikacija primjene promjena u šemi certifikacije vrši se na narednom pregledu tvornice i tvorničke kontrole proizvodnje.

Izdate certifikate o usklađenosti i certifikate o fabričkoj kontroli proizvodnje nosilac certifikata ne smije koristiti na način da se stiče utisak da TC Instituta GIT preuzima odgovornost za proizvod koji je certificiran.

Certifikaciji znak se staljna na proizvod ili ambalažu u kojoj je upakovan.

4.3. Suspenzija i opoziv certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje

U slučaju da se suspenduje certifikat o usklađenosti i certifikat o fabričkoj kontroli, nosilac dokumenta o usklađenosti obavezan je vratiti dokumente o usklađenosti TC Instituta GIT.

Odlukom o suspenziji ili opozivu koju izdaje rukovodilac TC, navest će se i datum suspenzije ili opoziva. Rukovodilac Tijela za certificiranje će u svojoj odluci, koju šalje i proizvođaču, navesti: mjere koje su neophodne da se okonča suspenzija kao i druge mjere koje se zahtijevaju šemom certifikacije.

Suspenzija ili opoziv dokumenta o usklađenosti može biti i na dobrovoljnoj bazi, zatražena od nosioca dokumenta o usklađenosti.

Nosilac dokumenta o usklađenosti mora navesti razloge opoziva dokumenta o usklađenosti (dobrovoljna suspenzija).

U postupku certificiranja može doći i do povlačenja dokumenta o usklađenosti (prisilna suspenzija). Prisilna suspenzija se dešava u slučaju kada se tokom redovnog ili vanrednog nadzora, ili bilo kojeg drugog postupka (vrednovanja rezultata, kontrole upotrebe certifikacijskog znaka i sl.) ustanove bitne neusklađenosti koje mogu prouzrokovati suspenziju.

Nosilac dokumenta o usklađenosti, nakon povlačenja može ponovo steći dokumente o usklađenosti ukoliko ponovo podnese zahtjev za certificiranje i nakon što TC završi sve postupke u procesu certificiranja za taj građevinski proizvod. Ovaj zahtjev može podnijeti u roku šest mjeseci nakon suspenzije.

Prisilna suspenzija traje najviše šest mjeseci ili dok nosilac dokumenta o usklađenosti ne dostavi dokaze o provedenim korektivnim akcijama saglasno ustanovljenim neusklađenostima.

Suspenziju mogu uzrokovati, osim nepoštivanje vremenskog rasporeda i plana certifikacijske šema, nedostavljanje dokaza o provedenim korektivnim radnjama i neplaćanje troškova certificiranja.

4.4. Nadzor certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje

Za svaki od navedenih proizvoda propisan je postupak održavanja certifikata. Tijelo za certificiranje Instituta GIT će se tokom cijelog svog rada u skladu sa OP 5.4-10 Postupak certificiranja pridržavati načina održavanja certifikata koji su definisani u navedenim naredbama i pravilnicima. Za neke od proizvoda će to biti u skladu sa uzimanjem redovnih kontrolnih uzoraka i redovnim vrednovanjem rezultata ispitivanja. Da bi proizvođač održao certifikat o usklađenosti za svoj proizvod, mora proizvoditi ustaljenim provjerenim načinom, njegova tvornička kontrola proizvodnje mora odgovarati zahtjevima navedenim u relevantnim naredbama, pravilnicima i standardima za taj proizvod. Postoje slučajevi kada se mogu tolerisati nedostaci i neusklađenosti za neke proizvode, pa će u tom slučaju Tijelo za certificiranje ponoviti postupak uzorkovanja, ispitivanja i vrednovanja rezultata ispitivanja. Ukoliko i tada proizvod ne zadovoljava zahtjeve standarda na osnovu kojeg se ocjenjuje usklađenost za tu vrstu proizvoda,

rukovodilac Tijela za certificiranje će putem OBR 8.3-01 opozvati izdati certifikat o usklađenosti. U tom slučaju će proizvođač prestati sa upotrebom označavanja svog proizvoda atestnim znakom i prestati sa korištenjem certifikata o usklađenosti za taj proizvod. Ukoliko je osoba u TC tokom postupka ocjene usklađenosti došla do nepobitnih dokaza da proizvod ne odgovara zahtjevima navedenih standarda, naredbi i pravilnika, izvršit će suspenziju (opoziv) certifikata dok se ne otklone utvrđene neusklađenosti i /ili dok se ne promijeni način proizvodnje. Ako podnosilac zahtjeva u utvrđenom roku može pokazati da su preduzete korektivne akcije kako bi se zadovoljili svi zahtjevi, da se proizvodnja korigovala i da je proizvod saglasan sa odgovarajućim zahtjevima, Tijelo za certificiranje mora ponoviti samo neophodne dijelove početne procedure.

Tijelo za certificiranje će vršiti nadzor nad certifikatom o usklađenosti, upotrebi i izgledom znaka o usklađenosti putem kontrole u samoj tvornici ili na tržištu. Proizvođač ne smije zloupotrijebiti certifikat o usklađenosti, niti atestni znak. U slučaju zloupotrebe certifikata o usklađenosti i atestnog znaka, Tijelo za certificiranje će preduzeti korektivne akcije za sprečavanje zloupotrebe, a certifikat po potrebi opozvati.

U slučaju zloupotrebe certifikata ili znakova o usklađenosti od strane korisnika usluga (kopiranje sa novim datumima izdavanja, stavljanje znaka usklađenosti na proizvode koji nisu obuhvaćeni certificiranjem), Tijelo za certificiranje će preduzeti odgovarajuće mjere: opoziv certifikata, publiciranje zloupotrebe u javnim glasilima, a po potrebi druge pravne i zakonske radnje.

4.5. Označavanje građevinskih proizvoda znakom usklađenosti

Rukovodilac TC će obavijestiti kupca, proizvođača i/ili uvoznika da na osnovu Naredbe o izgledu i upotrebi atestnog znaka za označavanje atestiranih proizvoda („Službeni list BiH“ broj 6 od 16 aprila 1997. god.) da na osnovu Pravilnika o označavanju građevinskih proizvoda („Službene novine Federacije BiH“ broj 88/2010 od 29.12.2010. g.) proizvod mora označiti znakom prije stavljanja u promet.

Za označavanje je zadužen proizvođač koji je obavezan staviti atestni znak na svoj proizvod. Simbol znaka usklađenosti se može koristiti samo za vrijeme valjanosti certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje. U slučaju prestanka važnosti certifikata o usklađenosti i certifikata o fabričkoj kontroli proizvodnje, nosilac mora odmah prestati sa upotrebom znaka usklađenost.

Označavanje građevinskih proizvoda znakom usklađenosti se obavlja u skladu sa Pravilnikom o označavanju građevinskih proizvoda („Službene novine Federacije BiH“ broj 88/2010 od 29.12.2010. g. i Naredbom o izgledu i upotrebi atestnog znaka za označavanje atestiranih proizvoda („Službeni list BiH“ broj 6 od 16 aprila 1997. god.).

4.6. Arhiviranje zapisa o kvalitetu

Arhiviranje zapisa koji se odnose na postupak certificiranja vrši tehničar DSQ u skladu sa procedurom OP 8.3-02 - Upravljanje zapisima o kvalitetu.

5. REFERENTNI DOKUMENTI

- Standardi BAS EN ISO/IEC 17065
- Standardi BAS EN 197-1 i BAS EN 197-2
- PQ-17065 - Poslovnik kvaliteta za certificiranje građevinskih proizvoda
- Naredba o obaveznom atestiranju cementa ("Službeni list SFRJ" 34/85 i 67/86) i EN 197-1 i EN 197-2
- Naredba o obaveznom atestiranju fracionisanog kamenog agregata za beton i asflat ("Službeni list SFRJ" br. 41/87)
- Pravilnik o obaveznom atestiranju opekarskih proizvoda ("Službeni list SFRJ" br. 24/90)
- Pravilnik o obaveznom atestiranju crepova od gline („Službeni list SFRJ“ br. 24/90)
- Standard BAS EN 771-1:2012 - Specifikacije za zidane elemente – 1. dio - Zidna opeka
- Standard BAS EN 771-3/2012 - Specifikacije za zidane elemente – 3. dio - Zidni elementi od agregata za beton
- Standard BAS EN 771-4/2012 - Specifikacije za zidane elemente - 4. dio - Zidni elementi od betona sa porama
- Standard BAS EN 13162/2013 - Proizvodi za toplotnu izolaciju građevina - Fabrički izrađeni proizvodi od mineralne vune - Specifikacija
- Standard BAS EN 13172/2013 - Proizvodi za toplotnu izolaciju građevina - Ocjenjivanje usklađenosti
- Standard BAS EN 13163/2013 - Proizvodi za toplotnu izolaciju građevina - Fabrički izrađeni proizvodi od ekspaniranog polistirena - Specifikacija
- Pravilnik za lica koja provode radnje ocjenjivanja usklađenosti građevinskih proizvoda („Službene novine Federacije BiH“ br. 49/2010)
- Pravilnik o ocjenjivanju usklađenosti građevinskih proizvoda („Službene novine Federacije BiH“ 88/2010)
- Zakon o građevinskim proizvodima („Službene novine Federacije „ broj 78/2009)
- Pravilnik o označavanju građevinskih proizvoda („Službene novine Federacije BiH“ broj 88/2010 od 29.12.2010.g.)

6. OBR KOJI SU SASTAVI DIO OP

- OBR 8.3.01 - Dopis